

การสืบสานของหน่วยการปกครองท้องถิ่นกับประชาชน

นายชัยวุฒิ สวัสดิรักษ์

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวรรประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาวรรประศาสนศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2532

ISBN 974-576-226-1

ฉบับที่ 1 ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016052

๑๑๗ ๘๖๖ ๔๖๖

THE COMMUNICATION OF LOCAL GOVERNMENT AND PEOPLE

Mr. Chaiwut Savasdirak

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Public Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1989

ISBN 974-576-226-1

ที่ว่าด้วยวิทยานิพนธ์ การสืบสารของหน่วยการปกครองท้องที่กับประชาชน
โดย นายชัยภูมิ ลักษติรักษ์
ภาควิชา รัฐประศาสนศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พนม ทินกร ณ อุตสาห

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษา ความหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรากัลย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. พิทยา บวรวัฒนา)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พนม ทินกร ณ อุตสาห)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุรพล วิรุฬห์รักษ์)

พิมพ์ดังนั้นบันทึกด้วยวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสีเขียวเพื่อป้องกันเดียว

ชัยภูมิ สวัสดิรักษ์ : การสื่อสารของหน่วยการปกครองท้องถิ่นกับประชาชน (THE COMMUNICATION OF LOCAL GOVERNMENT AND PEOPLE) อ.ที่ปรึกษา พศ.๒๕๖๘
ตินกร ณ อุบลราชธานี, ๑๑๐ หน้า

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาถึง ลักษณะการ เปิดรับข่าวสารของประชาชนในเขต เทศบาลค้านบ้านดัง จากหน่วยการปกครองท้องถิ่นหรือเทศบาล และความรู้ความเข้าใจข้อมูลข่าวสาร ของประชาชน ตลอดจน ประสิทธิผลของสื่อและประเภท ใน การสื่อสารของ เทศบาลกับประชาชน

ผลการวิจัยพบว่า สื่อมวลชนที่ทาง เทศบาลใช้ ปัจจุบันตามความสำคัญดังนี้คือ เสียงคำน้ำเสียง วิทยุกระจายเสียง น้ำยประการ จดหมาย รถประชาสัมพันธ์ เครื่องที่ และแผ่นปลิวโฆษณา ส่วนสื่อสุกคิด ได้แก่ หนังสือ เทศบาล ผู้สื่อข่าวสารสาธารณะค้านบ้าน นักเรียน และอาสาสมัครหมู่บ้าน โดยสื่อเสียงคำน้ำเสียงและหนังสือ เทศบาล เป็นสื่อที่ประชาชนได้รับบ่อยครั้งมากที่สุดและ เข้าใจข้อมูลข่าวสารได้ดีที่สุดด้วย

ในการใช้สื่อประเภทต่าง ๆ และข้อมูลข่าวสาร กลุ่มด้วอย่างยั่งยืนรับว่า มีความเหมาะสมสมศักดิ์แล้ว ส่วนความเห็นที่ว่า สื่อที่ควรปรับปรุงแก้ไขมากที่สุดก็คือ สื่อเสียงคำน้ำเสียง ในขณะที่ข่าวความรู้ที่ไม่เป็นข่าวสารที่ควรปรับปรุงแก้ไขมากที่สุด

และจากการศึกษาครั้งนี้ ยังชี้ให้เห็นว่า สื่อมวลชนและสื่อสุกคิดของ เทศบาลค้านบ้านดัง ดังที่มีประสิทธิผลสูงในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของ เทศบาล

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... วิชาระศาสนาศศิริ
สาขาวิชา ..... วิชาระศาสนาศศิริ
ปีการศึกษา ๒๕๓๑

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

พิมพ์ด้วยจุบันทักษิป อวิทยานิพนธ์ภาษาไทยในกรอบสีเขียวเพียงแผ่นเดียว

CHAIWUT SAVASDIRAK : THE COMMUNICATION OF LOCAL GOVERNMENT AND
PEOPLE. ADVISOR THESIS : ASST. PANOM DINAKARA, 110 PP.

This research aims to study how people in the Kantang municipal are exposed to the information delivered by the local government or the municipal, and how well the people perceive such message. The study also includes the effectiveness of each medium through which the message is delivered.

The result reveals that the six mass media most frequently utilized by Kantang municipal include cable, radio, billboard, mail, mobile public relation unit, and leaflet, respectively. For personal media, municipal officers, public health reporters, students, and village volunteers are employed. Empirically, cable and municipal officers are the two most frequent media that create the best understanding among audience.

To the study, most samples agree that so far the media used are quite effective though cable is still the medium that needs to be improved. They also concord that most of the delivered message is appropriate, yet, it will be of help if the general news is better geared to facilitate the audience's understanding.

Overall, the research points out that both mass and personal media are of use for the municipal in disseminating its information.

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา..... วิศวกรรมศาสตร์
สาขาวิชา..... วิศวกรรมศาสตร์
ปีการศึกษา..... 2531

ดำเนินการ..... Chit Saith
ดำเนินการ..... Panom Dinakara

กิตติกรรมประการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ดีด้วยความกรุณาของบุคลากรท่าน
ที่สุรชัยต้องขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี่

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พนม พิมพา อนุญา ซึ่งได้กรุณา
รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และได้สละเวลาอันมีค่าให้คำแนะนำ ให้กำลังใจ ตลอดจน
ข้อคิดเห็นค่าง ๆ ในการ เรียน เรียงวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.พิทยา บวรวัฒนา ที่เป็นประธานในการ
สอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.อิสรະ สุวรรณยล ซึ่ง เป็นประธานในการสอบ
หัวขอวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล วิรุฬห์วงศ์ ซึ่ง เป็นกรรมการ
สอบวิทยานิพนธ์ และ เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือแนะนำ ให้ข้อคิดเห็น ตลอดจนช่วยแนะนำ
ให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ขอขอบคุณ คุณสุทธิ เมษฐ์กุล เทศบุนเดศ คุณสมนึก สายสุนทร อตีคปัลศด เทศบาล
คุณจิต นิลวนิช หัวหน้ากองการศึกษา คุณนิภา เศรษฐชัย หัวหน้างานธุรการ ที่กรุณาให้
ข้อมูล เที่ยวต้น เทศบาลดำเนินภารกิจ

ขอขอบคุณ คุณพิชร สวัสดิวงศ์ และ เพื่อน ที่ค่าเบินการ เก็บรวบรวมข้อมูล
ให้ในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ห่อ แม่ และทุก ๆ คน ที่มีส่วนช่วยให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ
เป็นรูป เลิ่มได้

ชัยวุฒิ สวัสดิวงศ์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๕
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๖
กิตติกรรมประกาศ	๗
สารบัญ	๘
สารบัญตาราง	๙
บทที่	
1 บทนำ	1
2 ทฤษฎี และแนวความคิดที่เกี่ยวข้อง	11
3 ระเบียบวิธีวิจัย	31
4 การวิเคราะห์ผลการวิจัย	40
5 สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	69
บรรณานุกรม	80
ภาคผนวก	
ก. สภาพทั่วไปของเทศบาลตำบลกันดัง	86
ข. การสื่อสารของเทศบาลตำบลกันดัง	104
ค. แบบสอบถาม	106
ประวัติผู้เขียน	110

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญสาร่าง

หน้า

สาร่างที่

1	จำนวนและร้อยละของกลุ่มหัวอย่างจำแนกตามเพศ	40
2	จำนวนและร้อยละของกลุ่มหัวอย่างจำแนกตามช่วงอายุ ...	41
3	จำนวนและร้อยละของกลุ่มหัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา	42
4	จำนวนและร้อยละของกลุ่มหัวอย่างจำแนกตามอาชีพ ...	43
5	จำนวนและร้อยละของกลุ่มหัวอย่างจำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจ หรือรายได้สัปดาห์นักศึกษาเดือน	44
6	จำนวนและร้อยละของกลุ่มหัวอย่างจำแนกตามประวัติมาตราเปิดรับข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ	45
7	จำนวนและร้อยละของกลุ่มหัวอย่างจำแนกตามประเกทของ การ เปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน	46
8	จำนวนและร้อยละของกลุ่มหัวอย่างจำแนกตามประเกทของ การ เปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคล	47
9	จำนวนและร้อยละของกลุ่มหัวอย่าง จำแนกตามประเกท ของ การ เปิดรับข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ ที่บ่อยครั้งที่สุด...	48
10	จำนวนและร้อยละของกลุ่มหัวอย่างจำแนกตามประเกท ของ การ เปิดรับข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ ที่ชัดเจน เข้าใจ ได้มากที่สุด	49
11	จำนวนและร้อยละของกลุ่มหัวอย่าง จำแนกตามการยอมรับ เกี่ยวกับการใช้สื่อของ เทคนิค เผยแพร่ข่าวสาร	50
12	จำนวนและร้อยละของกลุ่มหัวอย่างจำแนกตามชื่อ เสนอแนะ เกี่ยวกับสื่อที่ควรปรับปรุง	51

หน้า

สาร่างที่

13	จำนวนและร้อยละของกลุ่มหัวอย่างจ้ำแนกความเชื่อใจ ข้อมูลข่าวสารที่เทศบาลส่งผ่านสื่อประเพณีฯ	52
14	จำนวนและร้อยละของกลุ่มหัวอย่างจ้ำแนกความการ เปิดรับ ข้อมูลข่าวสารค้าง ๆ	53
15	จำนวนและร้อยละของกลุ่มหัวอย่างจ้ำแนกความการยอมรับ ข้อมูลข่าวสารที่เทศบาลเผยแพร่ผ่านสื่อประเพณีฯ ...	54
16	จำนวนและร้อยละของกลุ่มหัวอย่างจ้ำแนกความเชื่อ เสนอแนะ เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารที่ควรปรับปรุง	55
17	ความสัมพันธ์ระหว่าง เศษภักดิ์ การ เปิดรับข่าวสารจากสื่อ ประเพณีฯ	56
18	ความสัมพันธ์ระหว่างช่วงอายุกับการ เปิดรับข่าวสารจาก สื่อประเพณีฯ	57
19	ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับกูรู เปิดรับข่าวสาร จากสื่อประเพณีฯ	58
20	ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับการ เปิดรับข่าวสารจากสื่อ ประเพณีฯ	59
21	ความสัมพันธ์ระหว่างฐานะทาง เศรษฐกิจกับการ เปิดรับ ข่าวสารจากสื่อประเพณีฯ	60
22	ความสัมพันธ์ระหว่าง เศษภักดิ์ความรู้ความเชื่อใจข้อมูลข่าวสาร	61
23	ความสัมพันธ์ระหว่างช่วงอายุกับความรู้ความเชื่อใจข้อมูล ข่าวสาร	62
24	ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาความรู้ความเชื่อใจ ข้อมูลข่าวสาร	63

หน้า

ตารางที่

25 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับความรู้ความเข้าใจ ข้อมูลข่าวสาร	64
26 ความสัมพันธ์ระหว่างฐานะทางเศรษฐกิจหรือรายได้ กับความรู้ความเข้าใจข้อมูลข่าวสาร	65
27 ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์แบบ เพียร์สัน โปรดักโน่ เมนท์ ระหว่างการ เปิดรับข้อมูลข่าวสารกับระดับความรู้ ความเข้าใจข้อมูลข่าวสาร ที่ส่งผ่านสื่อประเทกค้าง ๆ ของ เทศบาล	66
28 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีการ เปิดรับข้อมูล ข่าวสารจากสื่อมวลชน	67
29 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีการ เปิดรับข้อมูล ข่าวสารจากสื่อบุคคล	67
30 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ เพียร์สัน โปรดักโน่ เมนท์ ระหว่างการ เปิดรับข้อมูลข่าวสารกับการได้รับข้อมูล ข่าวสารจากสื่อมวลชน	68
31 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ เพียร์สัน โปรดักโน่ เมนท์ ระหว่างการ เปิดรับข้อมูลข่าวสารกับการได้รับข้อมูล ข่าวสารจากสื่อบุคคล	68